

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Het kabinet heeft besloten dat het wenselijk is dat er politieke besluitvorming mogelijk is bij kwaliteitsstandaarden die leiden tot substantiële financiële gevolgen. Dit naar aanleiding van het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg.

2. Wie zijn betrokken?

Dit wetsvoorstel heeft gevolgen voor de organisaties van zorgaanbieders of zorgverleners, organisaties van zorgverzekeraars en uitvoerders van de Wet langdurige zorg en cliëntenorganisaties die betrokken zijn bij de totstandkoming van kwaliteitsstandaarden. Daarnaast zijn Zorginstituut Nederland, de Nederlandse Zorgautoriteit en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting betrokken. Deze organisaties hebben reeds op dit wetsvoorstel gereageerd via uitvoeringstoetsen dan wel een toezicht- en handhaafbaarheidstoets.

3. Wat is het probleem?

In het uitzonderlijke geval dat een kwaliteitsstandaard een risico op substantiële financiële gevolgen oplevert, kan er sprake zijn van een ongewenste stijging van de collectieve (zorg)uitgaven of verdringing van andere publieke uitgaven. Het is de verantwoordelijkheid van de overheid om te zorgen voor financiële beheersing. De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport dan wel de Minister voor Medische Zorg is nu niet bevoegd om in een uiterste geval een kwaliteitsstandaard te verbieden.

4. Wat is het doel?

Dit wetsvoorstel voorziet daarom in een aangescherpte toetsing bij kwaliteitsstandaarden die een risico op substantiële financiële gevolgen opleveren. Partijen zelf blijven verantwoordelijk voor het opstellen van een kwaliteitsstandaard en gaan dus zelf over de kwaliteit van de zorg. De aangescherpte toets bestaat uit de volgende onderdelen:

- Zorginstituut Nederland vraagt aan partijen die een kwaliteitsstandaard voordragen een kwalitatieve raming van de mogelijke financiële gevolgen en toetst daarop.
- Het Zorginstituut toetst aan de hand van risicofactoren of er sprake is van een kwaliteitsstandaard die tot substantiële financiële gevolgen voor de collectieve uitgaven kan leiden.
- De Nederlandse Zorgautoriteit verstrekt in dergelijke gevallen een (onafhankelijke) budgetimpact analyse aan het Zorginstituut. Ook adviseert de Nederlandse Zorgautoriteit of de voorgedragen kwaliteitsstandaard innovatie mogelijk belemmert.
- De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting verstrekt in dergelijke gevallen een toezicht- en handhaafbaarheidstoets aan het Zorginstituut.
- De Minister van VWS respectievelijk de Minister voor Medische Zorg krijgt de mogelijkheid om -in afstemming met de Ministerraad- kwaliteitsstandaarden met substantiële financiële gevolgen te toetsen, voordat het Zorginstituut de betreffende kwaliteitsstandaard opneemt in het openbare register. Die toets kan ertoe leiden dat het Zorginstituut de betreffende kwaliteitsstandaard niet mag opnemen in het Register. De betreffende kwaliteitsstandaard wordt dan geen onderdeel van goede zorg als bedoeld in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg en leidt niet tot financiële gevolgen.
- Het parlement controleert de Minister van VWS respectievelijk de Minister voor Medische Zorg bij het uitoefenen van deze bevoegdheid.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Met de aangescherpte toetsing is de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport dan wel de

Minister voor Medische Zorg beter in staat tot financiële beheersing van de collectieve (zorg)uitgaven.

6. Wat is het beste instrument?

Wetswijziging is noodzakelijk om het gewenste doel te bereiken.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het is de bedoeling dat de aangescherpte toetsing alleen van toepassing is indien een kwaliteitsstandaard risico op substantiële financiële gevolgen oplevert. Bij algemene maatregel van bestuur zullen de risicofactoren worden vastgelegd. Uitsluitend in die uitzonderingssituaties zal de aangescherpte toetsing van toepassing zijn en leiden tot aanvullende verplichtingen voor organisaties van zorgaanbieders of zorgverleners, organisaties van zorgverzekeraars en Wlz-uitvoerders en cliëntenorganisaties. Ook uitsluitend in die gevallen zullen aanvullende vragen/toetsen door het Zorginstituut, de Nederlandse Zorgautoriteit en Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting plaatsvinden.